

פ ר ט י כל כ.מ. 2/1

מישיבת ועדת השירותים הצבוריים
ביום ג', יד' טבת חש"י
(3.1.1950)

נוכחים חברי הוועדה:
א. רקנטי - היו"ר
י. גיל
ה. דרורי
נ. הרפז
ח. כהן-פיגורי
א. טביב
ד. נצר
א. פרמינגר
ח. למדן
א. תבורי

מוזמנים:
מר גן-צבי - מטעם משרד הבריאות
מר ברנסון - מטעם משרד העבודה
ד"ר דוויס - מטעם "הדסה"

הישיבה נפתחה בשעה 10.00.

היו"ר א. רקנטי: אני פותח את הישיבה.

לאחר המכתב אשר נתקבל ממחלקת המנגנון

בענין חשלום המס המקביל לקופות החולים, הזמנו לישיבה זו את נציגי משרד העבודה, משרד הבריאות ומחלקת המנגנון.

א. פרמינגר: לדעתי, מהווה המס המקביל רק אחת מחוץ

כל השאלות שנחעוררו בקשר לדיון על

קופות-החולים. על-כן, איני חושב כי נכון יהיה לדון על שאלה זו בנפרד.

אם אין אפשרות לברר כעת את כל השאלות הנוגעות לבעיה הזו, אני מציע

לעבור לשאלה אחרת בסדר יומה של הועדה.

היו"ר א. רקנטי: התקשר אתי כעת הד"ר דוויס בקשר להודעת

הממשלה על כוונתה להחרים את בית-החולים

"זיו" אשר שייך להספדרות "הדסה". ד"ר דוויס בקש את הרשות להשמיע את

דעתו בקשר לכך לפני ועדת השירותים הצבוריים, ולבקש את עזרתה.

ד"ר דוויס:

אדוני היו"ר, חברי ועדה נכבדים!

אני זוכר שנתבקשתי לפני כמה חרשים

להופיע לפניכם ולהרצות על שאלה כאובה מאד, שאלת האישפוז בכללה, ובעיקר
אישפוז היולדות, הילדים וחולי השחפת. לאחר בירור זה פנתה הועדה בקריאה
נמרצת אל "הדסה" ודרשה ממנה להוסיף בתי-חולים ולשפר את מצב האישפוז,
במידה שיש ביכולתה לעשות זאת. כתוצאה מפניה זו, החלטנו להרחיב את
פעולותינו בשטח האישפוז הכללי ובאישפוז השחפנים בירושלים, ונכנסנו
לשם כך למשא-ומתן עם הצבא, בכדי לקבל את בית-החולים "זיו", בירושלים.
זהו כיום בית-החולים הטוב ביותר בעיר. תוצאות המשא-ומתן אאה היו,
שאנחנו נקים בית-חולים מיוחד לצבא "שנלר" והצבא תחייב לפנות לנו את
הבנין של "זיו". הסכם זה נחתם לפני 4 חרשים, ולפני חרשים וחצי סיימנו
את התקנת בית-החולים ב"שנלר", כך שהחיליים התחילו לעבור ופנו את בית-החולי
"זיו".

כאשר הגיע ראש הממשלה לירושלים בכוונה

לחפש בנינים אשר יחאימו למשרדי הממשלה, נאמר לו כי בית-החולים ריק,
ומאז התחילו אצא להחענין בהחרמת בנין "זיו". אנחנו החערבנו מיד, נפגשנו
עם ראש-הממשלה, הסברנו לו את מצב האישפוז בכלל ואת קושי מצבנו בפרט, והוא
הבין את קשי המצב. הוא אמר לנו כי אינו רואה אפשרות לוותר על בנין "זיו"
אולם הוא ניסה למצוא איזה שהן אפשרויות אחרות, בכדי להקל עלינו. כך, למשל,
הוא הציע לנו את בית-החולים "אביחיל" הנמצא במגרש הרוסים, אשר היה
סגור עד עתה. זאת היא הצעה נבונה ומתקבלת על הדעה, אולם ישנן כמה וכמה
סיבות אשר אינן מאפשרות לנו להסכים לה.

ראשית, אנו מוותרים על ידי הסכמתנו

לחלופים אלה, על בית-חולים אחד בירושלים. למשרד הבריאות יש תכנית
להקים בבית-החולים "אביחיל" 160 מטוח לחולי-שחפת, אשר מצבם כיום מדאיג
ביותר. מלבד נימוק חשוב זה, יגרמו שנויים כאלה לקשי נוסף בשבילנו,
כי זה יביא לידי פיזור עבודתנו וידרוש חוספת פרסונל. כידוע לכם,
קיימת כעת מעין "קרית-הדסה" המרוכזת ברחוב הנביאים.

בקשר לכוונת החחמת זו, מורגשת

חסיסה רבה בחוגים רחבים ביותר בעיר; מורי הפקולטה, בית-הספר הרפואי,
רופאי "הדסה" וההסתדרות הרפואית פנו יחד אתנו לראש הממשלה ולכל
הנוגעים בדבר, כדי לא לקבל החלטה כזו. מורי הפקולטה טוענים, כי אם
יוחרם בנין "זיו" לא תהיה כל אפשרות לסיים את הכשרת הסטודנטים.

ד"ר דווים:

אנחנו פנינו בענין זה גם אל יתר השרים המשתתפים בוועדה הדואגת לשיכון משרדי הממשלה, ולאחר שיתות אלה יש לי הרושם שהתערבותה של ועדת השירותים הצבוריים, אשר מתמיד עסקה בשאלות אלה ולחמה בכנסת למענן, יכולה להשפיע לטובה, מנקודת מבט החולה.

אנחנו מבינים את המצב החמור בו

נמצאת כעת הממשלה, אולם אנו חושבים שבשביל משרדיה אפשר למצוא גם פתרונות אחרים. ב"שנלר", למשל, ישנו שטח רחב מאד ובנינים גדולים העומדים כמעט ריקים; נוסף על כך, נמצא בקטמון בית-ההבראה של הצבא, אשר הינו כיום ריק כמעט. אין מתפקידי להציע אלטרנטיבות, אולם התכוונתי בזה להסביר לכם, כי אין הכרח כיום להחרים בית-חולים.

מר ברנסון: אמנם, איני מתאר לי שהוזמנתי

לישיבה זו כדי להביע את דעתי בעניני

אישפוז, אולם יורשה לי לומר משפטים אחדים בענין בית-החולים "זיו" היות והבעיה ידועה לי במקצת.

בנין זה הועד ע"י הממשלה לשלשה

משרדים: משרד אצאאאאא העליה; משרד הפנים ומשרד העבודה. אין אני

יכול לקבוע פרוצדורה של ועדות הכנסת, ואת הענינים בהן מטפלות,

אבל נדמה לי שאם ועדה זו צריכה בכלל לטפל בשאלות כאלה, לא יהיה זה

נכון מצדה אם היא תשמע רק אינטרסנט אחד, מבלי לשמוע את דעת הועדה

הממשלתית המטפלת בענין זה. איני מתכוון בזה למשרדים ממשלתיים הנוגעים

בדבר, כי אם לוועדה המורכבת משלשה שרים, בראשותו של שאש הממשלה, אשר החליט

על צעד זה.

לשם הבהרת השאלה, אני רוצה להוסיף

כי היתה ועדה של 4 שרים, בראשותו של שר האספקה והקצוב אשר החליטו על

הבנינים שיש להחרים. אולם, לאחר שהגיעו ערעורים מצדדים רבים, מונחה

בראשותו של ראש הממשלה. לאחר שהוגשה לבירורה של ועדת העירעורים גם

התלונה על החרמת בנין "זיו" דנה ועדה זו מחדש והחליטה כי אין ברירה

אחרת לשיכון המשרדים בירושלים. לפיכך, נדמה לי כי אין ועדת השירותים

הצבוריים צריכה לדון כלל בשאלה זו, ועל אחת כמה וכמה אין לקבל החלטה

מבלי לשמוע קודם את הגורמים השונים אשר קבלו את ההחלטות הללו. אין

לשכוח את הצעד המדיני המכריע שבהעברת משרדי הממשלה לירושלים, המאפיל

ד. נצר:

אני רוצה להציע לוועדה לקבל נוסח של הודעה, שהועדה שמעה מפי ד"ר דווים

על כוונת הממשלה להחרים בית-חולים, והועדה מביעה את דאגתה פן יפגע הדבר במצב האישפוז הכללי. הודעה זו נוכל למסור למוסדות הנוגעים בדבר. אולם, אם אנחנו נחליט להכנס לפרטי הבעיה, יהיה עלינו לבדוק את מצבם של בתי-החולים המוצעים כחליף לבית-חולים "זיו" וכן, אם יש באפשרות הממשלה לוותר על בנין זה; איני חושבת שזה נחון לסמכות הועדה.

גן צבי:

ברצוני להקדים הערה, שאני כשלעצמי הייתי מאושר יותר, אילו רשימת מבקשי רשות

הדבור הייתה מסתיימת ~~ע"ה~~ והיו"ר היה פוסח עלי. אבל, כיון שנודמנתי לכאן, גמרתי אומר לאחר שקולים רבים, כי לא יחכן שדעת משרד הבריאות לא חשמע בענין זה. מלבד זאת חבינו, כי מצבי כפקיד ממשלתי, מקשה עלי את הבעת דעתי; על-כן, אני חושב שהטוב ביותר יהיה אם אמסור לכם אינפורמציה על המצב כמו שהוא.

ההחלטה בענין החרמת בית-החולים "זיו"

ניחתה על משרד הבריאות ועל צבור החולים בארץ במהלומה קשה ~~אאאאאאאאאא~~ ביותר. ~~הדבר~~ בא כתוספת לשורת קשיים רבים אשר אנו מחלבטים בהם זה זמן רב. אנו מחפשים בנינים מוכנים, כדי להכשירם לאישפוז חולי שחפת, ומסבות שאינן תלויות בנו לא הצלחנו עד כה למצוא אפילו בנין אחד. אחד הבנינים אשר היו נועדים לתפקיד זה, היה בית-החולים "אביחיל". אנו התחלנו בהכשרת הבנין הזה כבר לפני כמה חדשים, אולם בינתיים התערב הציר הרוסי והתחיל לעשות לנו קשיים. בגלל קשיים אלה התעכבה העבודה למשך זמן מה, אולם בכל השיחות שנהלנו עם הציר, התבססנו על התפקיד אשר לא לו הועד הבנין. עם החרמה זו, מלכת מאתנו הבנין היחידי אשר מצאנו עד כה כמחאים להקל במקצת על בעיית אישפוז חולי-השחפת, ואין אנו רואים תחליף לו. איני חושב שועדה הרוצה לטפל בענינים אלה, יכולה לדון בהם מבלי לדעת את העובדות, כפי שהסברתי אותם.

נ. הרפז:

אני מצטרף לדעה שהועדה שלנו תפנה לוועדת הערעורים וחביע לה את רצוננו

לשמור את הבנינים הללו בבתי-חולים.

נ. הרפז:

אני מציע שהיו"ר יחד עם הגב' דרורי, תנה למדן ומר גיל יגשו היום
לבידור שאלה זו עם הממשלה, מבלי לשמוע מקודם צדדים נוספים.

היו"ר א. רקנטי:
אני חושב שאין החנגדות להצעה זו,
ואנו יכולים להמשיך בדיוני הועדה.

ד. נצר:
אני חושבת כי עלינו לדון קודם כל
במכתב שנחבל מד"ר מאיר, הטוען
על פגיעה צאצא בו בישיבה הקודמת של הועדה. היות ובתיקנו לא נמצאים
פרטים בקשר לישיבה אחרונה זו, אשר קויימה על אף הודעת חברי שתי
סיעות שלא יוכלו להשתתף, אני רוצה לקבל הסבר מאת היושב-ראש, כיצד
הוא יכול היה לקבוע ישיבת-ועדה, לאחר שאני הודעתי לו, באמצעות מר
צידון, כי שבעה מבין חברי הועדה לא יוכלו להשתתף בישיבה. אני חושבת
שזו היתה סיבה מספקת בכדי לא לקיים ישיבה. אני מבינה שמקיימים ישיבה
של 4 חברים, בזמן שאין יודעים אם האחרים יופיעו, אולם לא לאחר הודעה
מוקדמת של חלק גדול מחברי הועדה על אי-צשתתפותם.
נוסף על כך, יודע היו"ר שלנו היטב,
שישנן דעות מנוגדות בענין זה, ועל-כן לא צריך היה לקבל החלטה. אני
מתנגדת לדון בכל ענין אחר, במרם נברר את אשר קרה בישיבה האחרונה.

י. גיל:
זה כמה חדשים שהועדה הזו דנה בכמה
בעיות, ואתה מבעיות אלה נוגעת
לענין המס המקביל. ידוע לנו ששלשה משרדים ממשלתיים קבלו החלטות
בנוגע לכך. בעת דיון הועדה בשאלה זו חזר ד"ר מאיר פעמים אחדות ואמר
שאינן הוא אחראי להחלטת המשרדים בענין זה ואם אנו רוצים לברר זאת
מחדש, עלינו להזמין את כל הנציגים.

כעת הזמנו את נציגי המשרדים האלה
ועלינו לשמוע ולהשמיע בשאלה זו, ששמה המס המקביל, ואשר אנו דנים
בה/זה כמה שבועות. אני רואה שלחברה נצר יש טענות רבות, אבל אצא נברר
אותן רק לאחר שנשמע את דברי נציגי משרד העבודה ומשרד הבריאות; אני
רואה שנציג מחלקת המנגנון לא הופיע.

ח. כהן מגוריי:

אני חושב שלא נאחר דבר אם נשמע קודם
את דברי הנציגים המוזמנים, ורק אחרי-

כן נדון בענין אשר בו אתם מבקשים לדון.

ח. דרורי:

אין להביא לכאן ראייה משמיעת הרצאתו של
הד"ר דרויס, היות וזו דנה בענין שאינו

נתן לדחוי אפילו ליום אחד; אולם, השאלה הראשונה שאנו צריכים לדון בה כעת היא:
אם ישנה הרשות והסמכות לנצל הזדמנויות, כפי שנעשה הדבר בישיבה האחרונה.
על כן, אין טעם להכנס כעת לדיון בכל סעיף אחר. גם העובדא, שבפעם הראשונה
מאז קיום ישיבות הועדה הזו, אינו משתחף מנהל משרד הבריאות כי אם נציגו,
אינה משאירה מקום לספק במידת דחיפות ברורה של שאלה זו.

נ. הרפז:

עלי לומר שתיושב-ראש של הועדה שלנו,

עשה בישיבתה האחרונה מעשה, אשר אי-אפשר

לעבור עליו בשתיקה. לא הייתי מאמין כי יוכל לקרות כמקרה הזה, שתכונם ועדה
לאחר הודעה מוקדמת של מספר נכר של חברים על אי-יכולתם - מסיבה זו או אחרת,
אין היא חשובה כרגע - להשתחף בישיבת ה. נוסף על-כך, נחקבלו בישיבה זו
החלטות ונגרמו אינצידנטים. סכסוך כזה עלול להביא אותנו לידי חפוש אחר
יושב-ראש אחר.

אם היושב-ראש יודיע שהישיבה הקושמת מבוטלת,

אנו מוכנים לגשת לשמיעת דברי באי-כח משרד הבריאות ומשרד העבודה.

י. גיל:

אני רוצה להעיר כי לפי הנהג המקובל,

כי עדיין לא קיימת קונסטיטוציה, רשאית

רק ועדת הכנסת, או ועדת הפרושים, להחליט על הכרזת אי-חוקיות של ישיבת ועדה;
כל זמן שאחד משני המוסדות הנ"ל לא החליט על כך, הרי החלטות הישיבה האחרונה
יציבות וקיימות.

אני מוכרח לומר למר הרפז שהנני מתפלא מאד

על דבריו אל היושב-ראש. אני משוכנע שאילו אימתי אני במליאת הכנסת על היושב-
ראש, לא היה מר שפרינצק מהסס, בודאי, להוציאני מן האולם.

היו"ר א. רקנטי:

אני רוצה להודיע שענין זה כבר נמצא

בטיפול של ועדת הכנסת ואני כבר הוזמנתי

להופיע בישיבתה ולהפביר את עמדתי בענין זה.

ח. למדן: לדעתי עלינו לגמור קודם כל, את הברור הפנימי עם כל הכרוך בו; לאחר זאת נסכם את עניני קופות החולים, אקאָ ורק אז נוכל להכנס לעניני המס המקביל שהנו ענין מטובל למדי.

ד. נצר: ייתכן שמבחינה פרוצדורלית הצדק עם מר גיל, אבל אם חברים אחדים מבקשים לדון באיזה ענין מחדש, ורוב הועדה יחליט להיענות לבקשה זו, עלינו לדון מחדש. בנוגע למס המקביל, הריני מצטרפת גם-כן לדעה שאין טעם בשמיעת הרצאות בענין זה, אם איננו מוכנים להכנס כעת גם לברור השאלה כולה.

ח. כהן מגוריי: אינני מבין מפני מה רוצה הגב' נצר לברר עתה את ענין הישיבה האחרונה, בטרם נחקבלה תשובת ועדת הכנסת בענין זה, כחשובה למכתב שנשלח אליה בשם החברים שלא הופיעו לאותה ישיבה. לדעתי יש להכות עד שתקבל התשובה, ואין למנוע מהועדה את שמיעת נציגי משרד העבודה והבריאות, אשר הופיעו על פי הזמנתנו.

היו"ר א. רקנטי: עלי להודיע שהישיבה האחרונה, על החלטותי היתה חוקית בהחלט. באותה ישיבה הוחלט להזמין את נציגי משרד העבודה, משרד הבריאות ומחלקת המנגנון, כך שגם אם נרצה כעת לדון בסעיף אחר, הרי מחייב הנימוס לשמוע תחילה את דבריהם. אולם, אם הנכם ממשיכים לעמוד בסרובכם, הנני נועל את הישיבה.

ח. למדן: אני מבקשת להצביע את הצעתי.

היו"ר א. רקנטי: הישיבה נסתיימה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.15